

SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI POL. TOWARZYSTWA GEOLOGICZNEGO
W R. ADM. 1959/60

*Compte rendu des Travaux de la Société Géologique de Pologne
en 1959/60*

Sprawozdanie niniejsze obejmuje prace Zarządu Głównego oraz poszczególnych oddziałów Towarzystwa w okresie od Walnego Zebrania Delegatów odbytego 3. IX. 1959 na XXXII Zjeździe Naukowym w Zakopanem do Walnego Zebrania w dniu 7. IX. 1960 odbytego w czasie XXXIII Zjazdu w Częstochowie.

A. SPRAWY ORGANIZACYJNE I FINANSOWE

W okresie sprawozdawczym pełniły funkcje władze Towarzystwa wybrane na Walnym Zebraniu Delegatów w czasie XXXII Zjazdu w Zakopanem. W skład Zarządu Głównego wchodził: prezes — prof. dr. H. Świdziński, wiceprezesi: prof. dr. A. Gawęł, prof. dr. M. Książkiewicz i prof. dr. E. Passendorfer, sekretarze: mgr St. Czarniecki, mgr inż. J. Kotlarczyk, skarbnicy — dr St. Geroch i mgr A. Ślącza oraz członkowie Zarządu:

Doc. dr Krzysztof Birkenmajer
Prof. dr Franciszek Bieda
Prof. dr Anna Czekalska
Mgr Olech Juśkowiak
Prof. dr Marian Kamiński
Prof. dr Roman Krajewski
Prof. dr Kazimierz Maślankiewicz
Prof. dr Czesław Pachucki
Prof. dr Władysław Pożaryski
Prof. dr Stanisław Sokołowski
Prof. dr Adam Tokarski
Prof. dr Stanisław Wdowiarz
Dr Czesław Żak
Prof. dr Ludwik Sawicki
Prof. dr Henryk Teisseyre

Ponadto w ciągu okresu sprawozdawczego zostali dokooptowani do Zarządu Głównego do prac w prezydium:

Mgr Ryszard Gradziński — jako II zastępca skarbnika
Mgr mgr Stefan Kozłowski i Rafał Unrug — jako zastępcy sekretarza.

Zjazd w Zakopanem wybrał także nową Komisję Rewizyjną w składzie:

Prof. dr Kamila Ciszewska — przewodnicząca
Prof. dr Walery Goetel — członek Komisji
Prof. dr Zdzisław Pazdro — „ „
Mgr inż. Zbigniew Wilk — zastępca

W okresie sprawozdawczym Zarząd Główny odbył 4 posiedzenia plenarne, na których omawiane były wszelkie ważniejsze sprawy Towarzystwa. Bieżącymi pracami Towarzystwa kierowało prezydium Zarządu Głównego, odbywające zebrania mniej więcej raz na miesiąc. Prezydium Zarządu Głównego pełniło również funkcje Zarządu Oddziału Krakowskiego. Dwa pozostałe oddziały miały zarządy wybrane przez Walne Zebrania oddziałowe. Przewodniczącym Oddziału Warszawskiego był prof. dr Ludwik Sawicki, sekretarzem — mgr Olech Juszkowiak; Zarząd odbył 7 posiedzeń, na których omawiano sprawy organizacji zebrań naukowych, tekst nowego statutu PTG oraz sprawę sytuacji organizacyjnej Muzeum Ziemi. Pracami Oddziału Wrocławskiego kierowało prezydium w składzie: przewodniczący prof. dr Henryk Teisseyre, sekretarz — mgr J. Doni skarbnik — dr Kazimierz Dziedzic. Zarząd oddziału odbył jedno posiedzenie.

Prezydium Zarządu Głównego kontynuowało starania zmierzające do utworzenia dalszych ośrodków organizacyjnych o charakterze oddziałów czy też kół. W okresie sprawozdawczym powstał w Szczecinie komitet organizacyjny z mgr E. Koziołem na czele. W ośrodku tym rozpoczęła się już akcja odczytowa. W trakcie organizowania był ośrodek Jasło—Krosno. Dalsze akcje są w toku.

Sprawa organizacji nowych oddziałów jest jednym z przejawów nowej linii działania przyjętej przez Zarząd Główny w związku ze zmienioną sytuacją organizacyjną i finansową Towarzystwa. Wiąże się to ze wspomnianą już w poprzednim sprawozdaniu decyzją PAN o przejęciu na własny rozrachunek całej działalności wydawniczej PTG. Sprawa ta będzie szerzej omówiona w dalszej części sprawozdania.

Akcja organizacji nowych oddziałów wiąże się również ze wzrostem liczebności Towarzystwa i dążeniem Zarządu Głównego do uaktywnienia członków. Dotychczas PTG liczyło w swych szeregach około $\frac{1}{3}$ ogółu geologów polskich, przy czym w większości byli to pracownicy wyższych uczelni i Instytutu Geologicznego. Zaznaczało się przy tym dość słabe związanie wielu członków z pracami Towarzystwa, co wyrażało się między innymi nieregulowaniem składek przez niektórych czasem nawet przez okres kilku lat.

W okresie sprawozdawczym Zarząd położył duży nacisk zarówno na pozyskiwanie nowych członków, i to również spośród geologów pracujących w przemyśle, jak i uaktywnienie dawniejszych, oraz na ściągnięcie zaległych składek.

Towarzystwo posiada, w myśl obowiązującego statutu, dwie kategorie członków: członków honorowych — która to godność nadawana jest za szczególne zasługi przez Walne Zebranie Delegatów, oraz członków zwyczajnych.

W końcu okresu sprawozdawczego PTG liczyło 9 członków honorowych. Na Walnym Zebraniu w Zakopanem wybrany został członkiem honorowym w uznaniu swych zasług na polu organizacji geologii i ochrony przyrody w Polsce jeden z założycieli Towarzystwa — prof. dr Walery Goetel.

W dniu 3. XI. 1959 zmarł członek honorowy i jeden z pierwszych człon-

ków Towarzystwa prof. dr Jan Samszonowicz, którego życiorys zamieszczony jest w niniejszym zeszycie Rocznika.

Członków zwyczajnych liczyło Towarzystwo w końcu okresu sprawozdawczego 772. Zmiany w składzie członków w ciągu roku przedstawiały się następująco:

	Kraków	Warszawa	Wrocław	łącznie
Stan na 1. IX. 1959	338	284	89	711
przybyło	86	12	1	99
ubyło	4	34	—	38
stan na 4. IX. 1960	420	262	90	772

W czerwcu 1960 r. zmarł członek PTG prof. dr Roman Kongiel.

Celem ożywienia kontaktów z członkami i zwiększenia ich zainteresowania pracami Towarzystwa Zarząd Główny przyjął w okresie sprawozdawczym szereg uchwał, które są stopniowo realizowane. Między innymi postanowiono wydawać powielany biuletyn informujący o bieżących pracach Towarzystwa, a do czasu uzyskania odpowiedniego zezwolenia i środków postanowiono rozszerzyć zakres informacji podawanych w rozsyłanych do członków komunikatach. Realizacją tej uchwały zajmuje się zastępca sekretarza mgr inż. St. Kozłowski.

Postanowiono również, by roczne sprawozdania, drukowane dotychczas z dwuletnim opóźnieniem, ukazywały się w pierwszym zeszycie Rocznika roku następnego po okresie sprawozdawczym.

Ze względu na to, iż możliwość zapoznania się z budową geologiczną obszarów leżących poza granicami Polski i nawiązanie bezpośrednich kontaktów z geologami innych narodów ma dla geologów polskich, szczególnie młodszego pokolenia, bardzo duże znaczenie, Zarząd postanowił rozpocząć starania o umożliwienie wyjazdów zagranicznych indywidualnych lub zbiorowych dla członków Towarzystwa. Sprawą tą zajął się pod kierunkiem prezesa zastępca sekretarza mgr R. Unrug.

Zarząd Główny postanowił również utworzyć stałą nagrodę, przyznaną za prace opublikowane w ciągu roku dla geologów członków Towarzystwa nie posiadających tytułu samodzielnego pracownika naukowego. Nagroda ta ma stać się zachętą do pracy naukowej dla geologów młodszego pokolenia, a zarazem będzie formą wyróżnienia dla prac, które dotąd nie były objęte nagrodami państwowymi. Nagrodzie tej nadano imię Ludwika Zejsznera (1805—1871) dla upamiętnienia zasług tego wybitnego geologa, prowadzącego swe pionierskie badania w niezwykle trudnych warunkach. Zarząd Główny ustalił, iż środki na sfinansowanie nagrody nie mogą pochodzić z dotacji otrzymywanej przez Towarzystwo z PAN ani też ze składek członkowskich, lecz będą uzyskiwane ze sprzedaży wydawnictw antykwarycznych Towarzystwa.

Pomimo znacznego zwiększenia zakresu prac podejmowanych przez Towarzystwo ilość zatrudnionych pracowników nie uległa w r. b. zmianie. Jedynie ze względu na znaczne zwiększenie operacji finansowych (budżet Towarzystwa wzrósł dwukrotnie) uzyskano pełnoetatowe uposażenie dla księgowej, pracującej dotąd na półetacie.

Stronę finansową działalności Towarzystwa przedstawia załączone do sprawozdania zestawienie budżetowe za rok 1960. Po raz pierwszy podajemy pełne zestawienie za okres roczny, a nie jak dotąd za okres między dwoma Walnymi Zebraniem. Wydaje się to słuszniejsze, bowiem jest zgodne ze sprawozdaniami sporządzanymi przez Towarzystwo dla PAN

i daje pełny i porównywalny obraz działalności Towarzystwa w jednokrotnych okresach czasu.

Finanse Towarzystwa nadal oparte były przede wszystkim na wpływach ze składek członkowskich i na dotacji otrzymywanej od PAN. Suma uzyskana ze składek wzrosła z 55.885.— zł w roku 1959 do kwoty 56 704.70 zł, co w r. b. było spowodowane zarówno zwiększeniem się ilości członków, jak i wpłacaniem przez dawnych członków składek zaległych. Dotacja PAN w r. b. wynosiła 428.661.00 zł, gdy w r. 1959 — 227.000.00 zł. Jest to wynikiem przekazania przez PAN Towarzystwu całości działalności wydawniczej, na której dofinansowanie przeznaczona jest część dotacji w kwocie zł 166 661.

Kontrolę działalności finansowej Towarzystwa przeprowadziła w dniu 22. VIII. 1960 komisja rewizyjna w składzie: przewodnicząca prof. dr Kamila C i s z e w s k a i członek prof. dr Z. P a z d r o, stwierdzając zgodność zapisów w księgach ze stanem faktycznym.

B. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Na działalność naukową Towarzystwa składa się organizowanie dorocznych zjazdów naukowych i zebrań z odczytami naukowymi w poszczególnych oddziałach i ośrodkach oraz prowadzenie centralnej biblioteki naukowej w siedzibie Zarządu Głównego w Krakowie.

Doroczny Zjazd Naukowy organizowany przez Komitet pod kierownictwem prof. dra St. Z. R ó ż y c k i e g o odbył się w dniach 4—8. IX. 1960 w Częstochowie. Był to pierwszy zjazd w tym rejonie, posiadającym interesującą budowę geologiczną i bogate złoża kopalin użytecznych. Zgromadził on 202 uczestników, w tym jednego gościa zagranicznego, dr K. M ü ü r i s e p p a z Estonii. W zjeździe wzięli również udział zaproszeni przedstawiciele zainteresowanych resortów, a mianowicie: przewodniczący Państwowej Rady Górnictwa prof. dr B. K r u p i ń s k i, wiceminister przemysłu ciężkiego mgr inż. W. C z a c h ó r s k i, prezes CUG doc. inż. M. M r o z o w s k i i Dyrektor I. G. prof. dr E. R ü h l e. Szczegółowe sprawozdanie z przebiegu zjazdu podajemy osobno.

Odczyty naukowe połączone z dyskusjami odbywały się stale w okresie jesienno-zimowym i wiosennym w trzech oddziałach oraz dorywczo w organizującym się ośrodku szczecińskim. W okresie sprawozdawczym odbyło się 56 posiedzeń, na których wygłoszono 64 referaty, z czego w oddziale krakowskim 21, w oddziale warszawskim 15, w oddziale wrocławskim 17 oraz 3 w Szczecinie. Szczegółowy wykaz odczytów podany jest na końcu sprawozdania. Należy podkreślić, iż o ile w roku sprawozdawczym 1958/1959 zaznaczał się pewien spadek frekwencji na posiedzeniach naukowych, w r. b. ponownie frekwencja na odczytach wzrosła wynosząc przeciętnie w oddziale krakowskim 45, warszawskim 46 i wrocławskim 33. Oprócz odczytów wygłaszanych przez członków Towarzystwa odbyły się również 3 prelekcje geologów zagranicznych.

W dniu 11. IV. 1960 została zorganizowana z inicjatywy Zarządu Głównego, wspólnie z krakowskim oddziałem PAN i wydziałem geologicznym Ak. G. H. akademia poświęcona uczczeniu pamięci zmarłego członka honorowego PTG prof. dr Jana S a m s o n o w i c z a.

Biblioteka Towarzystwa jest jedną z najlepiej zaopatrzonych w zagraniczne periodyki geologiczne bibliotek w Polsce. W okresie sprawozdaw-

czym rozwijała się ona nadal, przy czym powiększanie księgozbioru następowo głównie drogą wymiany wydawnictw własnych Towarzystwa. Stan księgozbioru przedstawiał się następująco:

a) czasopisma stan na 31. XII. 1959	6.047 tomów
„ „ 31. XII. 1960	6.540 „
przybyło	493 tomów
b) wydawn. zwarte stan na 31. XII. 1959	2.351 egz.
„ „ 31. XII. 1960	2.600 „
przybyło	249 egz.

Niestety poważny i ciągle rosnący księgozbiór biblioteki nie mieści się już w dotychczasowym pomieszczeniu. Stwarza to duże trudności w przechowywaniu książek i bardzo utrudnia należyte wykorzystanie księgozbioru. Trzeba stwierdzić, iż biblioteka PTG mogłaby być udostępniona znacznie większej ilości czytelników, na co w zupełności zasługuje ze względu na wartość księgozbioru. Wykorzystanie księgozbioru przedstawiało się następująco:

ilość wypożyczonych książek	870
„ wypożyczających	136
„ czytających na miejscu	220

Biblioteka PTG wysyłała również książki zamówione przez biblioteki z innych miast Polski w ramach współpracy międzybibliotecznej.

C. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Od 1. stycznia 1960 towarzystwo przejęło, jak wspomniano, na własny rachunek całość prowadzonej działalności wydawniczej. W związku z tym wyłoniło się szereg trudności organizacyjnych i finansowych, które jedynie częściowo udało się w okresie sprawozdawczym pokonać. Już wstępna kalkulacja kosztów wydawniczych wykazała, że dotacja przyznana przez PAN na pokrycie deficytu wydawniczego nie wystarczy na koszt druku Rocznika w dotychczasowych rozmiarach. Zaistniały zatem dwie możliwości: bądź ograniczenia ilości arkuszy i nakładu Rocznika, bądź też szukania źródeł pokrycia niedoboru finansowego. Zarząd zdecydował nie zmniejszać rozmiarów Rocznika, lecz starać się zrównoważyć kosztów przez zwiększenie wpływów za egzemplarze wysyłane członkom, drogą zwiększenia ilości członków Towarzystwa oraz przez zwiększenie wymiany zagranicznej. Poczyniono też starania w celu rozszerzenia kolportażu Rocznika za pośrednictwem księgarń. Pełne zrównoważenie finansowe Rocznika może nastąpić przy ilości około 900 członków opłacających składkę. O ile na pierwszym i drugim z wymienionych odcinków udało się uzyskać dobre wyniki, to sprawa kolportażu księgarskiego zakończyła się niestety na razie niepowodzeniem. Księgarnie Domu Książki zakupują zaledwie około 30 egz. Rocznika i praktycznie biorąc jest on zupełnie nieosiągalny dla kupujących w większości miast polskich. Również zbierane przez Zarząd informacje z szeregu innych krajów wskazują, że jest zupełnie niemożliwe nabycie Rocznika w księgarniach zagranicznych prowadzących wydawnictwa polskie. Rozwiązanie tego zagadnienia jest tym trudniejsze, iż

w myśl przepisów Towarzystwo nie może samo zajmować się rozprzedają tych wydawnictw.

Należy podkreślić, iż niezależnie od tych trudności Rocznik PTG rochodzi się w największej ilości egzemplarzy spośród analogicznych polskich wydawnictw naukowych.

W okresie sprawozdawczym ukazały się następujące zeszyty Rocznika:

tom XXIX	zesz. 2	zawierający 5 prac	
„ XXIX	„ 3	„	3 „
„ XXIX	„ 4	„	10 „
„ XXX	„ 1	„	5 „

Zgodnie z dezyderatami Zarządu Głównego Redakcja Rocznika czyni starania stałego rozszerzania kręgu autorów oraz tematyki prac publikowanych w Roczniku.

W początkach 1960 r. ukazał się również w druku 2, zeszyt 3. tomu Regionalnej Geologii Polski — Sudety pod redakcją prof. dra H. Teissiera, obejmujący trzeciorzęd i czwartorzęd.

Tak więc pomimo omówionych na wstępie trudności w okresie sprawozdawczym plan wydawniczy został wykonany w całości.

Na wniosek komitetu redakcyjnego Zarząd Główny ustalił w początkach 1960 r. zasady honorowania prac i tłumaczeń drukowanych w Roczniku.

D. WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

W okresie sprawozdawczym Towarzystwo kontynuowało i rozszerzało swe kontakty zagraniczne. Przejawiało się to przede wszystkim w stale wzrastającej wymianie wydawnictw z towarzystwami i instytucjami naukowymi zagranicznymi. Wymianę zagraniczną prowadzono z 341 instytucjami, przy czym w okresie sprawozdawczym nawiązano nowe kontakty z 23 ośrodkami. Wśród nich niektóre instytucje przesyłały komplety swych dotychczasowych wydawnictw, niezwykle cennych. Tak więc Instytut Royal des Sciences Naturelles de Belgique przysłał 69 zeszytów wydawnictwa „Mémoires”, zaś Kommission for Videnkabelige Underskelser i Groenland nadesłała komplet swego wydawnictwa „Meddelelser om Groenland” w ilości 52 tomów i w 263 zeszytach.

Ogólnie w okresie sprawozdawczym wysłano na wymianę 1596 zeszytów Rocznika oraz 159 egzemplarzy wydawnictw zwartych. Otrzymano w tym czasie 1806 zeszytów czasopism i 235 wydawnictw zwartych.

Oprócz rozszerzania wymiany publikacji Zarząd Główny kontynuował również starania o pogłębienie kontaktów z zagranicznymi towarzystwami geologicznymi. Sprawa ściślejszej współpracy z towarzystwami geologicznymi krajów Europy wschodniej i południowej od kilku już lat była przedmiotem rozważań Zarządu Głównego i dorywczych rozmów z przedstawicielami tych towarzystw w czasie konferencji i zjazdów międzynarodowych. Niestety wskutek braku odpowiednich środków PTG nie mogło wysunąć i zorganizować jakichś konkretnych form współpracy. Inicjatywę w tym zakresie przejęło Towarzystwo Geologiczne w Niemieckiej Republice Demokratycznej. Sekretarz tego towarzystwa, dr J. Lamprecht odbył w końcu 1959 r. podróż po krajach demokracji ludowej, nawiązując kontakt z władzami poszczególnych towarzystw geologicznych, w tym również i z PTG. Na podstawie zgromadzonych przez niego mate-

riałów zorganizowało Towarzystwo Geologiczne NRD w początkach czerwca 1960 konferencję przedstawicieli towarzystw geologicznych krajów demokracji ludowej w Berlinie. Niestety pomimo usilnych starań Prezes PTG nie wziął udziału w tej konferencji na skutek niemożności otrzymania na czas paszportu. Przebieg konferencji według rozesłanego do poszczególnych towarzystw protokołu oraz informacji uzyskanych przez zastępcę sekretarza Z. Gł. mgra St. K o z ł o w s k i e g o od przedstawicieli towarzystw czechosłowackiego i węgierskiego w czasie zjazdu w Czeskich Budziejowicach przedstawiał się następująco:

W konferencji wzięli udział przedstawiciele towarzystw geologicznych i mineralogicznych z Bułgarii, Czechosłowacji, NRD, Węgier i ZSRR. Uczestnicy konferencji po szczegółowej dyskusji wysunęli szereg dezyderatów zmierzających do zacieśnienia współpracy między poszczególnymi towarzystwami oraz ułatwienia członkom poszczególnych towarzystw brania udziału w zagranicznych zjazdach naukowych. Uchwały te ustalają konkretne formy i zasady, na których wyjazdy mają być organizowane. W ciągu 1961 roku z uchwałami konferencji w Berlinie zapoznają się również władze pozostałych towarzystw nie reprezentowanych na tej konferencji i ewentualnie zgłoszą swe przystąpienie do współpracy.

Inicjatywa Towarzystwa Geologicznego NRD zasługuje na jak największe poparcie, zorganizowanie ściślejszej współpracy towarzystw geologicznych krajów Europy wschodniej i południowej przyniesie duże ułatwienia członkom poszczególnych towarzystw w wyjazdach naukowych do państw objętych umową.

Organizowanie współpracy naukowej na polu nauk o ziemi zawsze leżało w zakresie zainteresowań PTG, jak o tym świadczy działalność takich organizacji jak INQUA i Asocjacja Karpacko-Bałkańska — obie powstały z inicjatywy polskich geologów.

Oprócz spraw wyżej wymienionych należy tu wspomnieć o zorganizowaniu wyjazdu 12 geologów, członków Towarzystwa, na doroczny zjazd Czechosłowackiego Towarzystwa Geologiczno-Mineralogicznego w Czeskich Budziejowicach. Po zeszłorocznym zjeździe w Zakopanem, w którym wzięło udział 50 kolegów z Czechosłowacji, a 50 polskich geologów wyjechało na zjazd do Tatrzańskiej Łomnicy, i zjeździe w Dusznikach 1957 r., w którym wzięło udział kilkunastu geologów czeskich, jest to już trzeci konkretny przykład ułatwień w wyjazdach zagranicznych, jakie może przynieść współpraca towarzystw geologicznych.

Nie udało się natomiast pomimo usilnych starań umożliwić wyjazdu przedstawicieli Towarzystwa na Międzynarodowy Kongres Geologiczny w Kopenhadze. Spośród członków Zarządu Głównego wzięli w nim udział doc. dr K. B i r k e n m a j e r jako uczestnik polskiej wyprawy na Spitsbergen i współautor przewodnika po jednej z wycieczek kongresowych oraz prof. H. T e i s s e y r e, jako delegat PAN i prof. W. P o ż a r y s k i z ramienia CUG.

E. WSPÓŁPRACA TOWARZYSTWA Z WŁADZAMI I INNYMI ORGANIZACJAMI NAUKOWYMI W KRAJU

Towarzystwo pozostaje nadal w ścisłym związku organizacyjnym z Polską Akademią Nauk. Akademia przyznaje corocznie dotację na częściowe finansowanie działalności organizacyjnej i częściowe pokrycie defi-

cytu wydawniczego Towarzystwa oraz udziela daleko idących pomocy i ułatwień w zakresie prac podejmowanych przez PTG. PAN przeprowadza również bieżące kontrole działalności finansowej i organizacyjnej Towarzystwa.

Należy podkreślić, iż zarówno w sprawach organizacyjnych i wydawniczych, jak również w sprawach kontaktów zagranicznych pracownicy Wydziału III PAN, któremu podlegają towarzystwa naukowe, okazywali wielokrotnie w stosunku do naszych prac dużą życzliwość i udzielali istotnej pomocy.

Wiele pomocy, szczególnie w zakresie organizacji zjazdów, udzieliły Towarzystwu Centralny Urząd Geologii i Instytut Geologiczny. Biblioteka PTG prowadzi stałą wymianę wydawnictw z biblioteką I. G., a Przegląd Geologiczny wydaje specjalne numery poświęcone kolejnym zjazdom naukowym Towarzystwa.

Kontakt z M. R. N. m. Krakowa, której w myśl przepisów podlega Towarzystwo ze względu na siedzibę Zarządu Głównego, ogranicza się do składania rocznych sprawozdań z działalności.

Na Walnych Zebraniach Delegatów, zebraniach Zarządu Głównego i Zarządu Oddziału Warszawskiego było dyskutowanych szereg zagadnień wybiegających poza zakres spraw wewnętrznych Towarzystwa, a dotyczących spraw interesujących ogół geologów polskich. Do zajmowania się tego rodzaju zagadnieniami jest Towarzystwo upoważnione, a nawet zobowiązane jako jedyna organizacja o charakterze społecznym, zrzeszająca znaczną część polskich geologów.

Do spraw tego rodzaju w okresie sprawozdawczym należało: 1. Dyskutowany już od wielu lat fatalny stan muzealnictwa geologicznego w Polsce i sprawa umożliwienia należytego działania Muzeum Ziemi. 2. Sprawa przywrócenia wykładów geologii w szkolnictwie średnim. 3. Sprawa należytej ochrony grotty kryształowej w Wieliczce. 4. Sprawa kierowania na przemiał wydawnictw naukowych nie rozprzedanych w okresie trzyletnim. Wszystkie te zagadnienia były szczegółowo dyskutowane przez Zarząd Główny, przy czym w większości dyskusja poprzedzona była przeprowadzeniem badań i wizji lokalnej przez powołane komisje. W wypadku grotty kryształowej okazało się, iż stosowane obecnie zabezpieczenia są wystarczające, w pozostałych sprawach Towarzystwo wystosowało memoriały do właściwych władz.

Zestawienie bilansowe za rok 1960

sym- bol konta	nazwa konta	saldo na początek roku		saldo na koniec roku		bilans zamknięcia	
		winien	ma	winien	ma	winien	ma
01	rachunek bankowy główny	36 468,30		26 784,—	25 641,77	26 784,—	25 641,77
02	rachunek w PKO	31,87		521,76	4 270,50	521,76	4 270,50
09	kasa			225 112,35			
11	koszty działalności statutowej			277 482,15			
11/1	koszty wyd. Rocznik PTG			64 680,05			
11/2	koszty wyd. Reg. Geologia Polski						
32/1	sumy do rozliczenia:						
	Składnica Księgarska Warszawa						
32/5	Antykwariat naukowy, Kraków (wydawnictwa własne w komisie)						
34	Dłużnicy			29 912,27		29 912,27	
51	środki podstawowe (majątek własny)			78 802,84		78 802,84	
61	dochody działalności statut.:	72 358,39				151 161,23	
	składki członków						
61/1	sprzedaż wyd. antykwarycznych						56 704,70
61/2	wpłaty na Zjazd.						10 330,40
61/3	sprzedaż Reg. Geologii Polski						53 650,—
61/4	sprzedaż Rocznika PTG						4 058,60
61/5	sprzedaż Przewodnika Zjazdu naukowego PTG						4 514,44
66	dotacja państwowa PAN, W-wa		72 358,39		428 661,—		161,—
81	fundusz środków podstawowych		36 500,17		78 802,84		78 802,84
82	fundusz środków obrotowych				36 500,17		36 500,17
		108 858,56	108 858,56	703 295,42	703 295,42	208 379,26	208 379,26

WYKAZ ZEBRAŃ NAUKOWYCH
KTÓRE ODBYŁY SIĘ W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

Oddział Krakowski

1. 9. XI. 1959 — Prof. dr A. Tokarski: „Podmioceńska struktura Niwisk na przedgórzu”
2. 16. XI. 1959 — Prof. dr H. Świdziński: „Konferencja mezozoiczna w Budapeszcie”.
3. 23. XI. 1959 — Prof. dr J. Poborski: „Cechsżyńskie zagłębienie solne Europy środkowej na ziemiach Polski”.
4. 30. XI. 1959 — Mgr S. Połtowicz: „Glacitektonika Wzgórz Ostrzeszowskich”
5. 7. XII. 1959 — Prof. dr A. Gawel: „Z geologii Libanu”
6. 14. XII. 1959 — Doc. dr K. Birkenmajer, dr W. Narębski: „Prekambryjski kompleks amfibolitowy i zjawiska granityzacji w Ziemi Wedel-Jarlsberga na Spistsbergenie”
7. 18. I. 1960 — Doc. mgr Zb. Obuchowicz: „Pogląd na budowę geologiczną Przedgórza Karpat”.
8. 18. I. 1960 — Prof. dr M. Książkiewicz: „Geologia morza na I Międzynarodowym Kongresie Oceanograficznym w Nowym Jorku”
9. 8. II. 1960 — Mgr A. Bukowy i mgr L. Szostek: „Nowe dane o podłożu jury pomiędzy Olkuszem a Słomnikami”.
10. 15. II. 1960 — Mgr Fr. Szymakowska: „Egzotyki z warstw krośnieńskich Brzeżanki Wysokiej ark. Strzyżów”.
11. 22. II. 1960 — Mgr B. Areń i prof. dr W. Krach: „Geologia okolic Józefowa Lubelskiego”.
12. 29. II. 1960 — Mgr K. Bojkowski: „Problem granicy wizenu i namuru w Zagłębiu Górnośląskim w świetle badań makrofaunistycznych”.
13. 7. III. 1960 — Prof. dr K. Pożaryska i prof. W. Pożaryski: „Z geologii Krymu”.
14. 14. III. 1960 — Mgr R. Gradziński, dr A. Radomski, mgr inż. R. Unrug: „Nowe wyniki badań nad sedymentacją górnego karbonu Górnośląskiego”
15. 21. III. 1960 — Mgr inż. M. Nieć: „Boksyty Węgier”
16. 28. III. 1960 — Mgr W. Nowak i mgr W. Sikora: „Uwagi o rozwoju fliszu Wienerwaldu i próba paralelizacji z fliszem Karpat Zachodnich.
17. 4. IV. 1960 — Prof. dr W. Szafer: „Klimat miocenu na tle flory tortońskiej z Gliwic”
18. 11. IV. 1960 — Uroczyste posiedzenie dla uczczenia pamięci prof. dra J. Samsonowicza — wspólnie z P.A.N. Oddział w Krakowie, z Wydziałem Geologiczno-poszukiwawczym AGH i Komisją Nauk Geologicznych PAN
Odczyty:
Prof. dr H. Świdziński: „Działalność naukowa prof. dra J. Samsonowicza”.
Prof. dr R. Krajewski: „Dorobek prof. dra J. Samsonowicza w zakresie poszukiwania złóż”
Prof. dr W. Goetel: „Działalność prof. dra J. Samsonowicza w Polskiej Akademii Nauk”.
Doc. dr H. Makowski: „Prof. dr J. Samsonowicz jako pedagog”.

19. 25. IV. 1960 — Mgr inż. J. Kotlarczyk: „Diatomy i łupki jasielskie w Rumunii”.
20. 2. V. 1960 — Doc. inż. Z. Obuchowicz: „Perspektywy poszukiwań ropy naftowej w Polsce”.
21. 15. VI. 1960 — Prof. dr A. Tokarski: „Próba strukturalnego rozpoznania środkowej i zachodniej Kambodży”.

Oddział Warszawski

1. 12. VI. 1959 — Prof. A. M. Owczinnikow: „O złożach wód mineralnych i ich poszukiwaniu” (w jęz. rosyjskim).
2. 24. VI. 1959 — Prof. L. Calambert: „O krasie kopalnym” (w jęz. francuskim).
3. 11. XI. 1959 — Prof. J. Gołąb: „Główne podstawy metodyki hydrogeologicznej”.
4. 2. XII. 1959 — Posiedzenie poświęcone pamięci prof. dr Jana Samsonowicza z referatami prof. prof.: J. Gołąba, St. Krajewskiego, H. Makowskiego, K. Pawłowskiej, K. Smulikowskiego i S. Z. Różyckiego.
5. 13. I. 1960 — Inż. St. Wąchal: „Wiertnictwo studzienne w świetle analizy i badań współczesnych”.
6. 20. I. 1960 — Mgr H. Wolańska: „Trzeciorzęd w Geiseltal (na marginesie Zjazdu Paleontologicznego w Berlinie w 1959 r.
7. 17. II. 1960 — Mgr J. Kuchciński: „Utwory karbońskie w otworze wiertniczym Magnuszew pod Warszawą”.
8. 9. III. 1960 — Prof. M. Turnau-Morawska: „Charakter petrograficzny skały osadowej a jej wiek”.
9. 23. III. 1960 — Inż. St. Wąchal: „Wiertnictwo studzienne w świetle analizy i badań współczesnych. Cz. II. Technologia, urządzenie, eksploatacja.
10. 6. IV. 1960 — Prof. M. Książkiewicz: „Geologia morza na I Międzynarodowym Kongresie Oceanograficznym”.
11. 27. IV. 1960 — Doc. B. Winid: „Geologia w Japonii”.
12. 18. V. 1960 — Prof. A. Halicka: „O muzealnictwie geologicznym”.
13. 25. V. 1960 — Doc. K. Guzik: „Przestrzenna projekcja (Stereoprojekcja) ekranowa dla celów geologicznych”.
14. 8. VI. 1960 — Prof. J. P. Miller (Harvard University): „Geomorfologiczne i sedimentologiczne podstawy badań diastromorfizmu (w jęz. angielskim).
15. 15. VI. 1960 — Dr K. Wuttke: „Z geologii Maroka”.

Oddział Wrocławski

1. 12. XI. 1959 — Dr K. Dziedzic: „Permokarbon czeskiej części niecki śród-sudeckiej”.
2. 19. XI. 1959 — Mgr inż. S. Połtowicz: „Glacitektonika Wzgórz Ostrzeszowskich”.
3. 26. XI. 1959 — Mgr H. Dziedzicowa: „Struktury reakcyjne skaleni w sjenitach z Przedborowej”.
4. 3. XII. 1960 — Mgr J. Krasoń: „Ekspedycje geologiczne na pustyniach Egiptu”
5. 10. XII. 1959 — Mgr J. Krasoń: „Geologia Egiptu”.

6. 17. XII. 1959 — Mgr J. Gierwielaniec: „Tektonika i źródła mineralne okolic Łądka Zdroju”.
7. 14. I. 1960 — Mgr M. Dumicz: „Budowa geologiczna metamorfiku Sudetów Wschodnich w okolicach Sławniowic”.
Mgr A. Majerowicz: „Staurolit z metamorficznych łupków w Głuchołazach”.
8. 11. II. 1960 — mgr J. Kuchciński: „Utwory karbońskie w otworze wiertniczym Magnuszew”.
9. 18. II. 1960 — Prof. dr A. Tokarski: „Trias strefy Mielca”.
10. 25. II. 1960 — Dr W. Grocholski: „Problemy geologiczne południowej Bułgarii”.
11. 3. III. 1960 — Mgr T. Grzeliński: „Warunki hydrogeologiczne okolicy Częstochowy”.
12. 10. III. 1960 — Mgr Z. Śliwa: „Formy trzeciorzędowych erupcji bazaltów”.
13. 31. III. 1960 — Prof. dr H. Orkisz: „Nowe poglądy w interpretacji zdjęć magnetycznych na przykładzie Karpat Środkowych i ich Przedgórze”.
14. 7. IV. 1960 — Dr Zb. Fajkiewicz: „Budowa Przedgórze Środkowych Karpat w okolicy Mędrzychowa w świetle interpretacji grawimetrycznych”.
15. 21. IV. 1960 — Dr T. Gunia: „Wiek zlepieńców z Witoszowa w świetle badań paleontologicznych”.
16. 26. IV. 1960 — Prof. dr H. Teisseyre: „Niektóre zagadnienia mikrotektoniki”.
17. 5. V. 1960 — Mgr W. Smulikowski: „Ewolucja kompleksu amfibolitowego górnej części Revdalen, region Hornsund, Spitsbergen”.

Ośrodek Szczecin

1. 22. IV. 1960 — Prof. dr Z. Pazdro: „Zasoby wód podziemnych i ich obliczenia”.
2. 4. V. 1960 — Mgr K. Schoeneich: „Powstanie i rozwój dorzecza Wisły”.
3. 27. VI. 1960 — Prof. dr S. Siedlecki: „Polskie Wyprawy Naukowe na Spitsbergen w latach 1957-60”.

Stanisław Czarniecki